

af 23de Mai om Forandringer i Næringsloven gjort et Forsøg paa at indskrænke Værtshushold noget, men de Bestemmelser, der bleve optagne i den Lov, have ved nærmere Overveielse vist sig ikke at være fyldestgjørende, og jeg tror, at der nødvendigvis maa gjøres Noget i den Retning. Sagen var oppe ifjor, om det høie Thing erindrer det, i Anledning af et Lovforslag fra Indenrigsministeriet, men det lykkes ikke at føre Noget igjennem i den Retning. Jeg anser Sagen for saa vigtig, at jeg tilbøielig har været betænkt paa at fremkomme med et privat Lovforslag i denne Retning i denne Samling. Svad jeg her har tilladt mig at udtale er nærmest foranlediget ved de 2 sidste aarede Kaleres Bemærkninger og ligger jo nærværende Lovforslag noget fjernere. — Naar jeg har begjæret Ordet, er det for at gjøre et Par Bemærkninger, ikke med Hensyn til Detaillerne i selve Lovforslaget, da jeg aldeles ikke forstaa mig paa at fabricere Sprit, men der er et Par enkelte Ting, som jeg kunde ønske at henlede Opmærksomheden paa. For det Første staa der i § 2, at den hidtil bestaaende Forpligtelse til at erhverve kongelig Bevilling for at anlægge Brændrier paa Landet ophæves, forsaavidt Anlægget sker paa Steder, der ligge over 1 Mil fra nærmeste Kjøbstad. Det er med Hensyn til denne Bestemmelse, at jeg gjerne vilde lægge et godt Ord ind for Kjøbstaderne. Det vil erindres, at Næringsloven af 29de December 1857 har den Bestemmelse, at ingen Brændevinsbrænding kan finde Sted paa Landet uden kongelig Bevilling, og dernæst den Bestemmelse, at ingen Slags Handel kan drives paa Landet nærmere end $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstaden. Nu gjør Lovforslagets § 2 den Forandring deri, at Brændrier kunne anlægges 1 Mil fra Kjøbstaden. Det giver jo en Anomali, som de Herrer ville se. Kjøbmand og Andre maa ikke sælge Brændevin nærmere end $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstaden, men naar der saa anlægges et Brænderi 1 Mil fra Kjøbstaden, saa har Brændevinsbrænderen som Fabrikant Ret til at sælge i Stort og Smaat. Man gaar ofte Kjøbstaderne saa nær med Hensyn til saadanne Spørgsmaal, at jeg synes, man bør værge dem saa meget som muligt, navnlig hvor der er Tale om et Forhold som Brændevinsalg, som der jo, efter hvad vi nylig have diskutert, ikke er fjerneste Grund til at begunstige. Dersom Fabrikanten ikke havde Ret til at sælge af sit Produkt i Smaat, vilde jeg ikke tillægge det stor Betydning, om et Brænderi bliver lagt 1 eller $1\frac{1}{2}$ Mil fra Kjøbstaden; men efter Næringslovens § 29 har han Ret til at sælge baade i Smaat og i Stort; han kan sælge en Pot eller en Pøgl ad Gangen, og derved etableres der et Udsalg for hele Omegnen. Jeg tillod mig før at sige, at jeg ikke er inde i de Detailler, som denne Lov omhandler. Derimod er min Uvished ikke saa stor med Hensyn til de Bestemmelser, der findes i Lovforslagets 6te Afdeling, der har til Overskrift:

„Straf for og Paatale af Ulovligheder“, og hvor der gjennem en Række Paragrafer gives Bestemmelser dels om den Fremgangsmaade, der skal følges overfor Misligheder ved Brændevinsfabrikationen, dels om, hvorledes saadanne Sager skulle behandles, hvem Bøder skulle idømmes, hvem de skulle tilfalde o. s. v. Jeg tror nok, at der turde være Anledning til noget nøiere at gennemgaa disse Bestemmelser. Jeg indrømmer, at det er rigtigt i et Forhold som det her omhandlede at have strenge Straffebestemmelser; men jeg har ikke kunnet overbevise mig om Nødvendigheden af, saaledes som Lovforslaget gjør paa flere Punkter, at fravige de almindelige Regler i Strafferetten, de almindelige Principer for Straffesagers Behandling og for Straffestyld. De Herrer ville se, at ifølge Lovforslagets § 46 er Brændevinsbrænderen den, der skal staa til Ansvar for det Hele. Der staa: „Alle Bøder efter denne Lov tilsvares af Brændevinsbrænderen“. Hvor der er Tale om Overtrædelser ved selve Brændevinsbrændingen, tør jeg ikke sige Noget imod, at man uden videre paalægger Brændevinsbrænderen Ansvar, selv om han ikke har været tilstede; selv om Tieren af Brændriet bor i en anden By, er det tvivlsomt, om det ikke er nødvendigt. Men der er jo her mange Straffebestemmelser, der ikke vedkomme selve Brændevinsbrændingen, f. Ex. § 42, hvorefter der skal idømmes Straf, naar en af Folkene er uartig mod Toldbæsenet, naar der vises usømmeligt Forhold imod Toldpostsynet under eller i Anledning af Opsynsforelsen. Et Brændevinsbrænderen skal straffes, fordi en af hans Folk er uartig imod en Toldassistent, synes jo i høi Grad anomalt. Der er flere saadanne Tilfælde. Jeg maa saaledes gjøre opmærksom paa, at Brændevinsbrænderen endogmaa straffes for sine Folks uagtksomme Forseelser. Lad os blot tænke os, at hans Folk bære en Kasse op paa Loftet og komme til at knuse et Toldsegl saaledes, at det bestadiges, saa skal der efter § 42 og 45 bødes indtil 50 Kr. for en saadan Bestadigelse af Toldlukke ved Uagtsomhed; men det synes høist befyndeligt, naar der ikke foreligger anden Bestadigelse, at Brændevinsbrænderen da skal muldretes for en saadan uagtsom Handling. Det er aldeles sridende imod vore almindelige Strafferechtsgrundfætninger. Ifølge Straffeloven straffes uagtsomme Handlinger kun i saadanne Tilfælde, hvor der er særlige Omstændigheder tilstede, f. Ex. naar man ved Uagtsomhed kommer til at slaa et Menneffe ihjel. Det er vist et af de saa Tilfælde, hvor uagtsomme Handlinger straffes. Jeg synes derfor, at det er for streng en Bestemmelse. Efter § 46 skal desuden ikke blot Brændevinsbrænderen straffes for alle Forseelser. For Delagtighed i den ulovlige Handling bødes Brændevinsbrænderens Folk desuden hver for sig $\frac{1}{5}$ af den ham ikjendte Bøde, men saa staa der i § 49, at denne Bøde skal